

หน่วยงาน กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค
รายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
สำหรับระยะเวลาดำเนินงานสิ้นสุด ณ วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
<p>๑. สภาพแวดล้อมการควบคุม</p> <p>๑.๑ หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรงและจริยธรรม</p> <p>๑.๒ ผู้กำกับดูแลของหน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารและมีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการควบคุมภายใน รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายใน</p> <p>๑.๓ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจัดให้มีโครงสร้างองค์กร สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐภายใต้การกำกับดูแลของผู้กำกับดูแล</p> <p>๑.๔ หน่วยงานของรัฐแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ</p> <p>๑.๕ หน่วยงานของรัฐกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐ</p>	<p>หน่วยงานได้ปฏิบัติงานโดยถือปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการที่กำหนด มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการกำกับ ดูแลการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานเป็นประจำ มีการสอบทานและให้ความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอโดยการจัดทำองค์ความรู้ในหน่วยงาน มีกิจกรรมหัวหน้าพาทำคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีการ morning talk ประชุมประจำเดือน ทีมกรรมการบริหารฝ่าย สนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสเข้ารับการอบรมตรงกับงานที่รับผิดชอบ และที่เป็นปัญหาหน่วยงาน รวมทั้งมีการพัฒนาองค์ความรู้ในหน่วยงาน โดยมีการกำหนดตารางการประชุมวิชาการกลุ่มงาน เพื่อให้มีมุมมองและแนวคิดในการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีการนำระบบการควบคุมภายในมาใช้ในการควบคุมกำกับ การปฏิบัติงาน รวมทั้งนำผลการปฏิบัติงานมาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินบุคลากร</p> <p>อย่างไรก็ดี บุคลากรบางส่วนยังมีความจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง และยังคงขาดอัตรากำลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าพนักงานเภสัชกรรมและพนักงานประจำห้องยา ทำให้ภาระงานยังเป็นปัญหา การปฏิบัติงานด้วยความเร่งรีบ ไม่มีคนแทน ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการให้บริการภารกิจบางงานยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และไม่สามารถพัฒนาขยายงานอื่น ๆ ได้เพิ่มเติม และสถานการณ์การระบาดของโรคทำให้การพัฒนาบุคลากรในปี ๒๕๖๓ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้</p>

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
<p>๒. การประเมินความเสี่ยง</p> <p>๒.๑ หน่วยงานของรัฐระบุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในของการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจนและเพียงพอที่จะสามารถระบุและประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์</p> <p>๒.๒ หน่วยงานของรัฐระบุความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การควบคุมภายในอย่างครอบคลุมทั้งหน่วยงานของรัฐและวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงนั้น</p> <p>๒.๓ หน่วยงานพิจารณาโอกาสที่อาจเกิดการทุจริตเพื่อประกอบการประเมินความเสี่ยงที่ส่งผลการบรรลุวัตถุประสงค์</p> <p>๒.๔ หน่วยงานของรัฐระบุและประเมินการเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน</p>	<p>หน่วยงานมีการประเมินความเสี่ยงโดยการทบทวนว่าในรอบปีที่ผ่านมาความเสี่ยงใดเกิดขึ้นบ้าง แล้วกำหนดวัตถุประสงค์การควบคุมภายในเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร มีความชัดเจนและเพียงพอที่จะควบคุมความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานและทางราชการ การประเมินความเสี่ยงได้ให้บุคลากรทุกคนค้นหาและดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีอยู่ให้ครอบคลุม โดยหาสาเหตุของความเสี่ยง กำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง โดยนำแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักการที่กำหนด เพื่อให้ทราบว่าความเสี่ยงใดอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือต้องดำเนินการหากิจกรรมในการควบคุมความเสี่ยง โดยดำเนินการให้ครอบคลุมภารกิจของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องครบถ้วน การปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งระดับหน่วยงานและระดับกิจกรรม มีการวิเคราะห์จัดลำดับความเสี่ยง จัดทำบัญชีรายการความเสี่ยง มีระบบการรายงานความเสี่ยงเข้าสู่โปรแกรมเป็นปัจจุบัน</p> <p>มีการพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริตโดยจัดโครงสร้างหรือระบบการปฏิบัติงานที่ไม่เอื้อให้เกิดการทุจริตได้โดยง่าย เช่น การดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการ มีกระบวนการควบคุมกำกับ การดำเนินงานให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด</p> <p>อย่างไรก็ดี ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นบางส่วนเกิดการขาดอัตรากำลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าพนักงานเกษียณกรรมและพนักงานประจำห้องยา ที่ไม่ได้ทดแทนบุคลากรที่ออกจากระบบไป จำนวน ๔ ราย ยังมีปัญหาการขาดความระมัดระวัง รอบคอบ และความตั้งใจ ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถของบุคลากรบางราย ปี ๒๕๖๓ บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ได้รับการพัฒนาฟื้นฟูทักษะ วิชาการใหม่ๆ เนื่องจากติดสถานการณ์โรคระบาด และมีระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ยังต้องปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน สามารถ</p>

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อสรุป
	<p>ปฏิบัติได้ ไม่เป็นภาระของผู้ปฏิบัติ และหลายๆ กิจกรรมต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมสหวิชาชีพ มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>๓. กิจกรรมการควบคุม</p> <p>๓.๑ หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุม เพื่อลดความเสี่ยงในการบรรลุวัตถุประสงค์ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้</p> <p>๓.๒ หน่วยงานของรัฐระบุและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์</p> <p>๓.๓ หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกิจกรรมการควบคุม โดยกำหนดไว้ในนโยบาย ประกอบด้วยผลสำเร็จที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง</p>	<p>หัวหน้าหน่วยงานมีการกำหนดนโยบายและแผนงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ พร้อมมีการประชุมชี้แจง สื่อสารทางไลน์ กลุ่ม เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ โรงพยาบาล ให้บุคลากรในหน่วยงานและนอกหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด จัดทำวิธีปฏิบัติ ระเบียบปฏิบัติ คู่มือแนวทางต่าง ๆ และระบบการรายงานผลการปฏิบัติงานรายบุคคลเป็นระยะ ๆ เพื่อวัดผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและนำมาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งบุคลากรในหน่วยงานรับทราบและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการควบคุม</p> <p>อย่างไรก็ดี การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเป็นเพียงการกำหนดกฎเกณฑ์หรือนโยบายเพื่อให้บุคลากรถือปฏิบัติ แต่การที่จะบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดีด้วยดีนั้นบุคลากรทุกคนในหน่วยงานต้องนำไปยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังจึงจะก่อให้เกิดความสำเร็จอย่างแท้จริง</p>
<p>๔. สารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>๔.๑ หน่วยงานของรัฐจัดทำหรือจัดหาและใช้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด</p> <p>๔.๒ หน่วยงานของรัฐมีการสื่อสารภายในเกี่ยวกับสารสนเทศ รวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบที่มีต่อการควบคุมภายในซึ่งมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด</p> <p>๔.๓ หน่วยงานมีการสื่อสารกับบุคคลภายนอก</p>	<p>หน่วยงานมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน เช่น การจัดหาโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลสามารถนำเสนอต่อผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เช่น โปรแกรมการบริหารคลังเวชภัณฑ์ โปรแกรม RDU ๒๐๑๖ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมการสั่งใช้ยา</p> <p>หน่วยงานมีการสื่อสารเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ</p>

องค์ประกอบของการควบคุมภายใน	ผลการประเมิน / ข้อเสนอ
<p>เกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่กำหนด</p>	<p>และแจ้งวัตถุประสงค์ ความรับผิดชอบที่ผู้ปฏิบัติงานต้องดำเนินการ มีการกำหนดนโยบายความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศและปรับปรุงนโยบายอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งประกาศนโยบายให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องรับทราบโดยทั่วกัน</p> <p>มีการประสานงานหรือสื่อสารกับหน่วยงานหรือฝ่ายงานอื่นเพื่อสร้างความเข้าใจ ลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน เพื่อให้การดำเนินงานของส่วนงานย่อยภายใต้การกำกับดูแลมีการปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานในภาพรวมของหน่วยงานหรือส่วนราชการ</p>
<p>๕. กิจกรรมการติดตามผล</p> <p>๕.๑ หน่วยงานของรัฐระบุ พัฒนา และดำเนินการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานและหรือการประเมินผลเป็นรายครั้งตามที่กำหนด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน</p> <p>๕.๒ หน่วยงานของรัฐประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถสั่งการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>หน่วยงานมีการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงานและ รายเดือน รายไตรมาส รอบ ๖ เดือน และประเมินผลประจำปี และเป็นรายครั้งตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยมอบหมายผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดรายบุคคล และรายงานต่อหัวหน้าหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานและการควบคุมภายใน</p> <p>มีการประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อฝ่ายบริหารและผู้กำกับดูแล มีการกำหนดเกณฑ์การติดตามผลการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน</p> <p>กรณีพบว่าการทุจริตหรือสงสัยว่าการทุจริตหรือมีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี หรือมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญต้องมีการรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการทันที</p>

ผลการประเมินโดยรวม

หน่วยงานมีการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในครบทั้ง ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะทำให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผู้บริหารได้กำหนดนโยบาย ค่านิยมองค์กร ให้บุคลากรภายในหน่วยงานยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีการติดตามผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ มีการประเมินความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรเพื่อให้ได้ความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญและกำหนดกิจกรรมการควบคุมให้สอดคล้องกับความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่มีอยู่ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน เช่น การจัดหาโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ มีการประสานงานหรือสื่อสารกับหน่วยงานหรือฝ่ายงานอื่นเพื่อสร้างความเข้าใจ ลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน

อย่างไรก็ดี ยังมีปัญหาการขาดอัตรากำลังของบุคลากรสาขาเจ้าพนักงานเภสัชกรรมและพนักงานประจำห้องยา ที่ไม่เหมาะสมกับอัตรากำลังขั้นต่ำและภาระงาน รวมถึงขาดการพัฒนาความรู้ทักษะทางวิชาการอย่างต่อเนื่องจากสถานการณ์โรคระบาด ระเบียบปฏิบัติบางอย่างต้องมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันสามารถปฏิบัติได้ง่าย ไม่เป็นภาระของผู้ปฏิบัติงานและต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างสหวิชาชีพ และต้องอาศัยการพัฒนาเครื่องมือ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการทบทวนและหัวหน้าพาทำคุณภาพ ทำให้การส่งผลต่อปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จในเวลาอันเหมาะสมและยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนทำให้การปฏิบัติงานบางอย่างไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งขาดการนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางานในหน้าที่ของตนให้ดียิ่งขึ้น การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงานเป็นเพียงการกำหนดกฎเกณฑ์หรือนโยบายเพื่อให้บุคลากรถือปฏิบัติแต่การที่จะบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดีนั้นบุคลากรทุกคนในหน่วยงานต้องนำไปยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังจึงจะก่อให้เกิดความสำเร็จอย่างแท้จริง

ชื่อผู้รายงาน ศรีสุดา ศิลาโชติ
(นางศรีสุดา ศิลาโชติ)
ตำแหน่ง เภสัชกรชำนาญการพิเศษ
วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓